

FSMA

www.fsma.be

FSMA NEWS

Nieuwsbrief tussenpersonen

Juni 2019

In deze Nieuwsbrief

**DE IDD-RICHTLIJN: NIEUWE VEREISTEN INZAKE
BEROEPSKENNIS IN DE VERZEKERINGSSECTOR**

IN DEZE NIEUWSBRIEF: WAT IS NIEUW?

Op 28 december 2018 trad de wet van 6 december 2018 tot omzetting van de *Insurance Distribution Directive* (IDD) in werking. Deze Europese richtlijn bevat nieuwe regels voor de distributie van verzekeringen. De FSMA publiceert dit jaar een aantal Nieuwsbrieven die u informeren over de belangrijkste wijzigingen voor verzekeringstussenpersonen. Deze Nieuwsbrief bevat informatie over de nieuwe vereisten inzake beroepskennis voor de personen die bepaalde functies uitoefenen bij een tussenpersoon of bij een verzekeringsonderneming.

- / Examens: modules in plaats van een examen per verzekeringstak
- / Statuut van 'PCP in opleiding': ook in verzekeringen
- / Bijscholing: minimum 15 uur per jaar
- / Praktijkervaring: minimum 6 maanden

EEN NIEUW EXAMENSYSTEEM MET MODULES

De IDD-richtlijn legt de nadruk op de kennis van producten die distributeurs daadwerkelijk verdelen. Van iedereen die actief is in de distributieketen, van verzekeringsonderneming tot klant, wordt een minimumkennis verwacht.

De IDD-richtlijn brengt de verzekeringsproducten onder in drie categorieën: niet-leven, leven zonder beleggingscomponent en leven met beleggingscomponent. Zij omschrijft wat de minimumkennis precies inhoudt voor elke categorie. In uw inschrijvingsdossier vindt u die categorieën overigens terug. Zij geven aan welk type producten u in de praktijk mag verkopen.

Om de vereiste theoretische kennis voor de toegang tot het beroep te toetsen, is een nieuw examensysteem ontwikkeld op basis van modules. Deze examens zijn niet langer opgebouwd volgens verzekeringstak zoals het geval was in het verleden en volgen nu een meer 'algemene' benadering. Zoals hieronder wordt uitgelegd, zullen de examens bestaan uit een 'algemene' module die wordt aangevuld met 'gespecialiseerde' modules naargelang de producten die worden verdeeld

OPGELET:

- / Naast de theoretische kennis is er ook praktijkervaring vereist.
- / Er gelden niet enkel kennisvereisten op het moment van de instap in het beroep maar gedurende de volledige beroepsloopbaan. De verzekeringstussenpersonen moeten een verplichte **bijscholing** volgen van minstens 15 uur per jaar. Dit geldt ook voor de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn voor de verzekeringsdistributie en de verantwoordelijken voor de distributie. Voor de nevenverzekeringstussenpersonen is dat 3 uur per jaar.

Over de bijscholing volgt meer in een volgende Nieuwsbrief.

DE MODULES

Een nieuw koninklijk besluit dat werd gepubliceerd op 25 juni 2019 geeft aan welke kennis precies moet zijn verworven. Die kennis is onderverdeeld in **vier modules**, namelijk een 'algemene' module en drie 'gespecialiseerde' modules. Dit koninklijk besluit vervolledigt de omzetting van de IDD-richtlijn.

MODULE 1

Module 1 is de algemene module. Zij gaat over de materie die gemeenschappelijk is voor de drie productcategorieën, alsook de gedragsregels, de witwaswetgeving en de basiskennis van de verzekeringsproducten in de drie categorieën.

Voor deze module moet iedereen slagen die actief is in de distributie van verzekeringsproducten, namelijk:

- / de tussenpersonen-natuurlijke personen;
- / de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn voor de activiteit;
- / de verantwoordelijken voor de distributie (VVD);
- / de personen in contact met het publiek (PCP).

Tussenpersonen-natuurlijke personen, effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn voor de activiteit en VVD's moeten, nadat zij geslaagd zijn voor de eerste module, ook slagen voor de bijkomende 'gespecialiseerde' modules afhankelijk van de type producten die de tussenpersoon verdeelt.

MODULE 2

Module 2 (gespecialiseerde module) bevat de specifieke kennis die vereist is om **verzekeringproducten niet-leven** te verdelen. Daarnaast gaat zij dieper in op de basis-kennis over de gedragsregels waarnaar al gepeild wordt in module 1.

MODULE 3

Module 3 (gespecialiseerde module) bevat de specifieke kennis die vereist is om **levensverzekeringproducten zonder beleggingscomponent** te verdelen. Ook gaat deze module dieper in op de basiskennis over de gedragsregels en de witwas-wetgeving waarnaar al gepeild wordt in module 1. Dit is een 'algemene' module voor de levens-verzekeringen die verplicht is voor iedereen die levensverzekeringproducten wil verkopen (behalve voor de PCP's).

MODULE 4

Module 4 (gespecialiseerde module) bevat de specifieke kennis die vereist is om **levensverzekeringproducten met een beleggingscomponent** te verdelen. Merk op dat u ook geslaagd moet zijn voor module 3.

Het examensysteem geldt voor alle types tussenpersonen: verzekeringstussenpersonen (makelaars, agenten, subagenten en gevolmachtigde onderschrijvers), nevenverzekeringstussenpersonen en herverzekeringstussenpersonen. Het legt voor alle actoren in de sector duidelijke verplichtingen op en creëert een *level playing field* voor de theoretische kennis die vereist is om toegang te krijgen tot het beroep.

VRIJSTELLINGEN EN OVERGANGSREGELINGEN

Het nieuwe koninklijk besluit neemt het bestaande **stelsel van vrijstellingen** van examens ongewijzigd over. Zo geldt bijvoorbeeld een vrijstelling voor houders van een masterdiploma of van bepaalde academische bachelordiploma's uitgereikt door een universiteit of hogeschool.

Ook voert het koninklijk besluit voor de verzekeringssector een stelsel van '**PCP in opleiding**' in. Die PCP's mogen al actief zijn nog vóór ze beschikken over de theoretische kennis en kunnen die kennis verwerven binnen de **twalf maanden**. Zij moeten dan ook nauwgezet worden begeleid en gecontroleerd. Tijdens die periode kunnen zij ook hun praktijkervaring opdoen (zie verder).

Het koninklijk besluit bevat ook **overgangsregelingen** voor bepaalde personen.

- / Voor tussenpersonen-natuurlijke personen en de **VVD's en PCP's** die op 28 december 2018 al ingeschreven of aangeduid waren, en die op die datum over de vereiste beroepskennis beschikten, verandert er niets. Zij moeten geen nieuwe examens afleggen. Deze personen hebben reeds in het verleden hun beroepskennis aangetoond. Zij worden geacht te beschikken over een gelijkwaardige beroepskennis als deze van het nieuwe systeem.
- / Personen die de nieuwe functie van **de facto verantwoordelijke effectieve leider** uitoefenen moeten voldoen aan de nieuwe vereisten inzake beroepskennis. Ook voor hen bestaat er een overgangsregeling.

Effectieve leiders die reeds op 28 december 2018 aangesteld waren, moeten hun beroepskennis niet aantonen zolang zij **diezelfde functie blijven uitoefenen binnen dezelfde onderneming**. Zij mogen deze functie dus verder blijven uitoefenen bij dezelfde tussenpersoon-rechtspersoon zonder examens te moeten afleggen of praktijkervaring aan te tonen.

Stappen zij over naar een andere onderneming, naar een andere functie of stoppen zij hun activiteiten en herstarten zij die daarna, dan zullen zij - voor de eerste keer - moeten aantonen dat zij over de relevante beroepskennis beschikken.

Met deze specifieke overgangsregelingen voert België de IDD-richtlijn in, zonder de continuïteit van ondernemingen uit het oog te verliezen.

Globaal gezien is deze nieuwe kennisvereiste in de praktijk niet erg ingrijpend: effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn voor de verzekeringsdistributie, zijn in de meeste gevallen al geregistreerd als VVD, wat maakt dat zij hun beroepskennis reeds hebben aangetoond.

PRAKTIJKERVARING

De duur van de praktijkervaring hangt af van de categorie waarin de tussenpersoon zich inschrijft. **Deze ervaring moet** volledig zijn opgedaan in de zes jaar vóór de aanvraag tot inschrijving.

Merk op dat de duur van de praktijkervaring gehalveerd is voor personen die de bovenvermelde examens hebben afgelegd. In de onderstaande tabel zijn dat de personen met een asterisk.

Nevenverzekeringstussenpersonen moeten geen praktijkervaring aantonen.

	Tussenpersoon/ natuurlijke persoon	VVD/de facto verantwoordelijke effectieve leider	PCP
Verzekeringmakelaar	2 jaar*	2 jaar*	NEW : 6 maanden
Verzekeringsagent	1 jaar*	1 jaar*	NEW : 6 maanden
Verzekeringssubagent	NEW : 6 maanden	NEW : 6 maanden	NEW : 6 maanden
Gevolmachtigde onderschrijver	2 jaar*	2 jaar*	NEW : 6 maanden
Nevenverzekeringstussenpersoon	-	-	-

IN DE PRAKTIJK

Voorbeeld 1:

Thomas krijgt een job als PCP aangeboden bij de bvba All-in-Verzekerd. Welke soort verzekeringsproducten de bvba All-in-Verzekerd ook verdeelt, Thomas moet enkel slagen in het examen van module 1. Als hij daar nog niet klaar voor is op het ogenblik dat zijn arbeidsovereenkomst begint te lopen, mag hij wachten. Hij heeft, als PCP in opleiding, een jaar de tijd om te slagen in het examen. Binnen die periode van 1 jaar moet Thomas ook 6 maanden praktijkervaring opdoen. Gedurende deze periode oefent zijn werkgever supervisie uit.

Voorbeeld 2:

Marie is bemiddelaar in hypothecair krediet. Om haar activiteiten uit te bouwen, wil ze ook schuldsaldoverzekeringen (tak 21) kunnen verkopen maar geen andere verzekeringsproducten. Marie moet zich dus inschrijven bij de FSMA als verzekeringstussenpersoon en over de vereiste beroepskennis beschikken. Tenzij zij een diploma heeft behaald waardoor zij is vrijgesteld van de examens (zie hierboven), moet zij slagen voor de examens van module 1 en 3. Daarnaast moet zij beschikken over een praktijkervaring van 6 maanden, 1 of 2 jaar naargelang de categorie van inschrijving die zij vraagt. Eventueel is de duur van de praktijkervaring gehalveerd (zie tabel hierboven).

Voorbeeld 3:

Elisabeth is bankagent en wil het gamma producten dat zij aanbiedt uitbreiden met een alternatief voor bankproducten, namelijk verzekeringsproducten van het type 'belegging', m.a.w. producten met een beleggingscomponent. Elisabeth moet zich inschrijven bij de FSMA als verzekeringstussenpersoon en aantonen dat zij de vereiste beroepskennis heeft. Tenzij zij een diploma heeft behaald waardoor zij is vrijgesteld van de examens (zie hierboven), moet zij slagen voor de examens van module 1, 3 en 4. Daarnaast moet zij beschikken over een praktijkervaring van 6 maanden, 1 of 2 jaar naargelang de categorie van inschrijving die zij vraagt. Eventueel is de duur van de praktijkervaring gehalveerd (zie tabel hierboven).

Voorbeeld 4:

Oscar is PCP bij een verzekeringstussenpersoon die brand-, auto- en familiale verzekeringen aanbiedt, naast verschillende andere aansprakelijkheidsverzekeringen. Op 28 december 2018 oefende hij die functie nog niet uit. Ondertussen is hij wel al geslaagd voor het examen van module 1. Aangezien hij uitstekend werk levert, gaat hij bevorderd worden tot verantwoordelijke voor de distributie. Om die nieuwe functie te mogen uitoefenen moet Oscar enkel nog het examen van module 2 afleggen en de vereiste praktijkervaring opbouwen.

Voorbeeld 5:

Vincent is reeds geregistreerd als VVD en wil zich binnen dezelfde of een andere tussenpersoon aanmelden als *de facto* verantwoordelijke effectieve leider. Hij moet zijn beroepskennis niet opnieuw bewijzen. Als VVD heeft hij zijn beroepskennis al aangetoond. De vereiste beroepskennis voor de functies van VVD en *de facto* verantwoordelijke effectieve leider is dezelfde. Hij moet zich wel blijven bijscholen.

Wat als Vincent wil overstappen naar een andere tussenpersoon om daar de functie van VVD of de functie van *de facto* verantwoordelijke effectieve leider uit te oefenen? Voor zover die andere tussenpersoon actief is in dezelfde categorie van producten, heeft hij zijn beroepskennis al aangetoond.

Voorbeeld 6:

Veronique is PCP en wil *upgraden* naar de functie van VVD of *de facto* verantwoordelijke effectieve leider. Daarvoor moet zij voldoen aan de kennisvoorwaarden voor deze functies en slagen in een of meerdere gespecialiseerde examenmodules (module 2 en/of 3 en eventueel 4). Voor de basismodule moet zij daarentegen geen examen meer afleggen. Die kennis heeft zij al.

Als Veronique zelfstandig verzekeringstussenpersoon wil worden, dan moet zij een inschrijvingsaanvraag indienen en aan de voorwaarden van beroepskennis voldoen. Zij moet slagen in een of meerdere gespecialiseerde examenmodules. Aangezien zij al PCP is, moet zij daarentegen het examen van de basismodule niet meer afleggen. Die kennis heeft zij immers al. Wél moet zij genoeg praktijkervaring kunnen aantonen.

DE NIEUWSBRIEVEN VAN DE FSMA

Hebt u vragen over andere aspecten van de IDD-richtlijn, dan kan u die terugvinden in de Nieuwsbrieven die de FSMA de voorbije maanden heeft gepubliceerd.

